

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. hod.

Expedice se nachází v obchodnictví v musikáliích Ludevít Fleischera v Praze v železné ulici.

Za inserty platí se mimo kolek 30 kr. za rádek 3 kr. poprvé, 2 kr. podruhé.

DALIBOR.

Předplácí se: půll. 1 zl. 60 kr., celoročně 3 zl. 20 kr.

S poštou: půll. 1 zl. 80 kr., celor. 3 zl. 60 kr. r. č.

Pro státy německé: půlletně 1 tol., 8 nov. gr., celoročně 2 tol. 16 nov. gr.

Časopis pro hudbu, divadlo a umění vůbec.

Odpovědný redaktor:

Emanuel Meliš.

Nakladatel:

Ludevít Fleischer.

Vývin písní českých.

Příspěvek k dějepisu české hudby od Em. A. Meliše.

(Pokračování.)

Příznivější doba ku komponování písní českých nastala r. 1835. Hudbomilovný a výtečný básník Jos. Chmelenský cítě nutnou potřebu nových zpěvů českých, soustředil až dosud rozptýlené starší i mladší skladatelské síly k chvalnému a záslužnému podniknutí. Odhodlal se totiž, jsa bratrem svým a Frant. Škroupem podporován, vydávati sbírku z větší části vlasteneckých písní pod názvem „Věvec“, jímž hudební literaturu českou značně obohatil. Dobyli-li si Chmelenský vedle Karla Macháčka o operu v českém jazyku svými původními liberetky k operám „Dráteník“ (r. 1826), „Oldřich a Božena“ (r. 1228), „Libušin sňatek“, jakož i svými výtečnými překlady textů „Josef a jeho bratři“ (r. 1824), „Kouzelná flétna“ (r. 1825), „Snih“ (r. 1827), „Lékař oční“ (r. 1833) a mnoho jiných zamenitých zásluh; dovršil zajisté míru jejich vydáváním „Věvec“, jež navzdor skromnému účastenství až do 1838 se vší horlivostí a obezřelostí redigoval, a pak Frant. Škroupovi k dalšímu vedení odevzdal.

Ve sbírce této, v nížto se 33 skladatelů zúčastnilo, nacházíme mnoho zdařilých písní, z nichžto některé co skvělé hvězdy („Kde domov můj“ — „Píseň Čecha“ — „Růže Teťinská“ atd.) na obzoru české hudby se skvíti budou.

Po Chmelenském vedl Frant. Škroup ještě jeden rok (1839) „Věvec“ dále; avšak nedostatečná podpora se strany obecnstva byla příčinou, že krásné toto podniknutí zahynout musilo. Ještě jednou pokusil se Frant. Škroup „Věvec“ k novému životu vzkřísiti, a započal jej r. 1844 znova nákladem Jana Hoffmanna vydávati. Aby však znova vzkříšenci větší zajímavosti dodal, podával mimo musikálie také literární přílohu, kteráž mnohé pěkné hudební články („Myšlenky o slovanském zpěvu“ — „Životopis Píška“ atd.) obsahovala. Avšak i tento skutečně svěží „Věvec“ brzy uvald, nebyv dostatečně porosen vláhou obecnstva. Jak prospěšně Frant. Škroup v oboru písní českých účinkoval, netřeba nám líčiti, neboť kdo nezná množství jeho pěkných písní v národním duchu složených? Kdo nezná „Kde domov můj“, „Česku“ atd., které v celém národu našem slavně se ozývají?

Vedle Frant. Škroupa, jenž svými četnými písněmi nemálo k obohacení hudební literatury české přispěl a si trvalý pomník v srdci každého národovce vystavěl, pracovali na tomto poli se značným úspěchem Václ. Rosenkranc, Aug. Růžička, Bedřich Kittl, Frant. Drechsler, Jos. Vašák, Jos. Vorel, Heř. Skřivan, Fr. J. Karas, mistr Vojt. Jirovec a Václ. Tomášek, jejichžto zdařilé písně z větší části ve „Věnci“ vyšly. I v sesterské Moravě objevil se na tomto poli nadaný pěstovatel; byl to Ludevít ryt. z Dittrichů, jenž r. 1843 v Olomúci 6 vlasteneckých písní s průvodem piana a kytary vydal. Písně tyto přišly, jak se zdá, v úplné zapomenutí; toliko jedna ujala se u veškerého českoslovanského národu. Je to krásná a zádumčivá píseň „Moravo, Moravo, Moravičko milá“, kteráž o jeho talentu k písní patrného svědectví podává.

Láska ku komponování písní počala na to ochabovati, až opět Jan Orebský (dr. Jan Theobald Held) svými „Šestero selskými písněmi“ (slova od K. Šnaidra), které v Praze u J. Hoffmanna r. 1846 vyšly, nečinnost tuto přerušil.

Když r. 1848 zcela nový politický ruch a úplná svoboda nastala, počal se český vlastenecký zpěv mohutně rozléhati. Zpívaly se tehdež se vším zápalem písně slovanské, láskou k vlasti a národu dýchající, a spolek „Slavie“ obral si za úkol, písně tyto bez průvodu piana vydávati. V sbírce této nacházíme vlastenecké písně polské, horvátské, české atd., ano operním ariím byly tehdež z nedůstatků původních nápevů vlastenecké písně podkládány. Tak na př. rybářské písní v „Něm z Portiči.“

Jakmile však politické hnutí porušeno bylo, nastalo v literatuře i v umění takřka hrobové ticho. Píseň česká ozývala se jen v úkrytu a málo pro ni se pracovalo. As okolo r. 1850 soustředěny byly poznovu síly skladatelské k novému podniknutí. Byl to „Zlatý zpěvník“, sbírka českých písní, v nížto mnoho zdařilých písní uloženo bylo.

(Dokončení.)

František Xav. Parč.

Životopisný nástin.

Každému pravému umělci přísluší, o rozšiřování národního umění účinkovati a práce své všeobecnému prospěchu

nikoliv však marné slávě obětovati. Tací umělci nešetříce toho, co prázdna hlava častěji vykuje, a nedbajíce na to, co se jim strannými zámysly k prospěchu cizích dosti často ujmul, kráčeji stále bez pomoci cizích dobře vyměřenou dráhou k cíli ustanovenému — mírnost, dokonalost a cnost za průvodkyně sobě zvolivše. Z ohledu toho i nesmrtelný W. A. Mozart mluvě o hudbě, Čechy obdivoval. Když mu jedenkrátě fugu v kratičkém čase, jak se praví od znamenitého *Brixioho* složenou předložili, zvolal zanícen, spěšně s jiskřicima očima řádky prohlédnuv: „*Opravdu, před tímto musím smeknouti. Co Brixí, nedbaje na celý svět hudební, za den napsal, sotva všichni v celém světě za půl léta jsou s to dovésti; opravdu, Čechové mne překvapili; neboť zde muže nalézám, kteří více než mé podivení zasluhují.*“ — A Neumann, jehožto vznešené skladby ve světě hudebním jedno z předních míst zaujímají, pravil o českých skladatelích při jisté příležitosti takto: „*Větší díl se jich podobá fiatkám, které skrytě v osamělém údolí jen skutečnému znateli přírody sladkou vůni dýchají.*“

Mezi takovéto, trvám, mohu vším právem našeho Frant. X. Parče, bývalého ředitele kůru v Týnském chrámě připočítati a domnívám se čtenářům těchto listů se zavděčiti, podám-li životopis toho zasloužilého a vlasteneckého skladatele.

František Xav. Parč narodil se dne 30. ledna 1760 v Duchcově (Dux), kdež jeho otec, znamenitý varhaník po dlouhý čas úřad školního rektora spravoval. Hned v útlém dětství jako šestileté pachole jevil velkou lásku, schopnost a náklonnost k hudbě. Když jeho otec neb někdo jiný na klavír, jenž se v domě nacházel, hráti počal, opustil hudby milovný pacholíček svých sporých hraček, k hudebnímu nástroji se přiblížil a pilně poslouchával, oči na prsty hrajícího neodvratně upíraje, jak dlouho hudba trvala. Vyučoval-li otec jeho zrostlejší hochy zpěvu, stával maličký vždy stranou a ponaučování otcova bedlivě šetřil. Tak se i stalo jednou při takové příležitosti, když diskantisté v nesnadnějším zpěvu v hlasích se srovnati nemohli, nad čímž starý učitel se rozhorlil a netrpělivě partesy na stůl hodě, řekl: „Dnes to jistě z vás žádný nedovede,“ že maličký Parč to sněsti nemohl, a počal z paměti celý ten zpěv zpívati bez chyby v intonaci té nejpřísnější, tak jak tomu byl otec prv učil.

S úžasem patřil starý umělec na pacholika, který se slabikářem v ruce před přísným otcem stojí, snad důtky očekával a chtěje se jí vyhnouti, žádal otce, aby ho zpěvu a klavíru vyučoval, k čemuž, jak doložil, nepřekonatelnou žádost v sobě cítil. „Ano!“ zvolal radostí opojený otec, „vyučím tě s potěšením, ačkoliv jsi ještě malý, když pilnost tvá s takovou láskou se pojití bude.“

Od té doby se starostlivý otec všemožně snažil, aby svého nadějného synáčka nejen hudbě, nýbrž i literárnímu umění, jak dalece jen útlý vtip jeho pochopiti mohl, vyučil, který ve všem prospíval tak, že z něho v třech letech byl nejlepší diskantista v celém okolí. Parč hrál nesnadné kusy na klavír s velkou obratností a vynikal ve škole pilností a prospěchem nad své spolužáky.

Po celém vůkolí, kde jaká chrámová slavnost se odbývala, pozvali mladého Parče, jehožto hlas denním pilným

cvičením pevnější, plynější a co do libozvuku bohatější se stal. I byloť se co diviti úspěchu jeho v počátcích generálního bassu a každý se zajisté potěšil, slyše ho hráti na klavír. —

Na takový způsob se brzy pověst o malém pěvci roznesla; netrvalo to dlouho a otec jeho byl vyzván, aby syna svého za fundačního diskantistu dal do Jíhlavy, kde by mu volno bylo i studiím se věnovati. V toto prospěšné vyzvání svolil radostí potěšený otec. Mladý Parč byl poslán do Jíhlavy, kdežto staré klasiky generálního bassu a hudby vůbec pilně studoval. Zde zdokonalil se ve zpěvu a také ve hraní na piano. Vystudovav zde humaniora chvalitebně, odebral se sám sobě v květu jinošství zanechán a hudebním i literárním uměním ozdoben do Prahy, kdež beze vsí cizí pomoci filosofii i práva šťastně a prospěšně dokončil.

V tom čase, kdežto mužný a ohnivý jeho duch stále jen posvátným citem k umění hudebnímu plápolal, vynikl on v Praze svou znamenitou hrou na piano a získal si pověst nejprvnějšího tenoristy a varhaníka, při čemž i značné práce pro orchestr, písně a kantáty skládal. — Uznaná cena skladeb těch a vzdaná mu pochvala od tehdejších žijících umělců, zvláště pak od jeho milovaného přítele a českého skladatele Václava Praupnera povzbudily našeho Parče na oblíbené dráze dále pokračovati a když studia šťastně byl ukončil, odevzdal se zcela umění hudebnímu, ačkoliv mu jakožto dokonalému a v právech velmi zběhlému muži šťastná budoucnost kynula.

Nyní teprv počínal náš Parč, jehožto duch vždy jen po dokonalosti (jak A. Jelenovi sám v pozdních dnech života svého ujišťoval) bažil, spokojeněji živu býti; neboť byl kráčel cestou, kamž ho od útlé mladosti srdce jeho vábilo, účinkujíc totiž v oblíbeném umění hudebním.

Nejvíce pilnosti na to vynaložil, aby se u vyučování zpěvu a piana zdokonalil, což mu teď dostatečnou výživu podávalo a snaže se tak, sepsal k tomu cíli vlastní „školu,“ jejížto obsah učňům jeho právě tak důkladný, jak prospěšný a pochopitelný byl.

Snaha jeho a vytrvalost nebyly marné; neboť Parčova škola i učňové jeho brzy dokázali, že mistr jejich nejen spisovatelem alebrž i umělcem hudebním jest. Mnozí z domů nejvznesenějších přáli si ho míti za učitele hudebního a nejvýtečnější ředitelové kůru hleděli o závod výborného tohoto varhaníka chrámu svému získati. Kníže Auersperg požádal Parče r. 1790 za hudebního učitele pro dům svůj. Zde složil Parč některé příležitostné *hudební kusy* a pobyv zde 5 let, dobyt si náklonnosti a lásky umění milovného knížete.

V tom čase počaly se na Malostranském divadle pod ředitelstvím Františka Špenglera opery větším dílem od domácích skladatelů provozovati, k jejichžto řízení Parč často dožadován býval, když tehdejší kapelník buď vzdálen neb nemocen byl. Parč osvědčil se i zde co znatel hudebního umění. Opakovalť s pěvci a pěvkyněmi pilně, ujal se zcela oper a vedl hudbu tak vzorně a dokonale, že když kapelníka tu nebylo, jemu toto místo ochotně odevzdali. Tuť se otevřelo tomuto neunavnému umělci úrodné pole ku vzdělávání.

I počal tu mnohé užitečné opravy; pěvců přijal počet větší, orchestr dokonalými hudebníky obsadil a důkladné zkoušky s nimi vedl. Parč složil také i sám velikou zpěvohru, která

v německém jazyku r. 1793 a 1794 na staroměstském stavovském divadle pod názvem „*Viktor a Heloise*“ provozována byvši, veliké pochvaly došla.*) Práce nejzdařilejší v této zpěvohře jsou *chory čarodějnic* a pak *arie Viktora a Heloisy*, jakož i *arie královny čarodějnic*.

Dne 18. srpna 1795 vstoupil náš Parč, jehožto příjmy nyní jisté a stálé byly, v sňatek manželský s dokonalou Češkou, dcerou knížecího arcibiskupského domácího úředníka J. Nep. Košfála, kterou byl dříve příležitostně jako dobrosrdečnou vlastenku seznal.

Z těchto časů pozůstaly nám *sbírky jeho krásných čtvero zpěvů*, které svým podporovatelům a ctitelům, jakož byli: Paní Plonerová z Streitenfeldu, dr. Měchura, dr. Härdtl, dr. Lippa a mnozí jiní Čechové, věnoval a ježto tehdaž velké obliby docházely.

V tomto krásném zaměstnání setrval Parč přes 10 let, vždy vyučováním se zanášeje. Rozlehlost našeho hlavního města ano i vzdálenost vinic po vůkolí Pražském, kdežto všude náš Parč po hodinách docházející hudbě učil, byly příčinou schvácení, unavení a pozvolného ztroskotání zdraví jeho. Přece ale vynaložil všecko, doufaje se uzdraviti, aby jak učňům tak i divadelnímu zaměstnání zadost učinil — ukryval bolesti svých, zatajil je před chotí a rodinou, k nimž celá láska jeho směřovala. Však jeho zdraví se nevrátilo více a rodina i přátelé jeho vidouce tělo jeho chřadnouti, nutili jej, aby pracem svým ulevil a o návracení zdraví svého pečoval.

I vyskytl se brzy k tomu příležitost, když po zesnutí výborného hudebního umělce Václava Praupnera r. 1800 ředitelství kůru v chrámě Týnském se uprázdnilo. Parč žádal o místo toto a Pražský magistrát uznáv zásluhy jeho, svěřil mu ředitelství kůru Týnského.

Tu měl Parč náš výživu pohodlnější a pojištěnou i pro svou budoucnost. S tím však hned s počátku veliké obtížnosti a nátlaky se spojily. Jeho nepřátelé totiž, kteří byli o místo toto žádali a ho neobdrželi, záviděli mu to a všeliké příkoří mu činili. Parč snášel vše trpělivě, ačkoliv to citlivému srdci jeho nemalých bolestí působilo a na ústroj churavého jeho těla zhoubně účinkovalo.

Parč zřídil orchestr svůj chrámový dle vůle vlastní tak, že každému jinému mohl býti vzorem a pak — ačkoliv stále churav — počal pro kůr svůj pilně psáti. Mimo některá *offertoria*, *gradualia*, *arie* složil také *čtyry velké mše*, které později větším dílem pro dokonalý sopranový hlas své prvorozené dcery Anny *koncertně* přepracoval.

Mezi tím podkopávala churavost rok po roce prudčeji tělo jeho. Lékařská pomoc neměla účinku, tělo jeho počalo neobyčejně chřadnouti. Šest let ubohý ani z pokoje nevyšel, a jen málo která hodina za den mu popřála po pokoji dosti obtížně se projíti — a přece i v tomto stavu neochábl jeho ohnivý duch; neboť v bolestech největších složil mnohé práce,

kteří podivení zasluhují. Mimo některé *pisně* složil mnohá výborná *kvarletta*, které chvalného uznání dosáhly. Parč zemřel dne 6. dubna 1822 v Praze.

Alois Jelen podal o tomto výtečném skladateli v „Čechoslovu“ od r. 1825 některé podrobnější zprávy, které tuto sdělujeme.

„Dlouho jsem ctěl Parčovy práce,“ píše A. Jelen, — „dlouho již ctěl dokonalost a duchaplnost jejich, avšak dosud jsem ještě Parče neznal.“

Jedenkrát (4 leta před jeho smrtí) byl jsem nenadále dožádán od přítele svého, s Parčem v hudebních záležitostech cosi vyjednat. I uchopil jsem se s radostí příležitosti té. Když jsem přišel do příbytku jeho, dychtě jej znáti, kde malý pěvec pokoj mistra svého mi ukázal, bez zaklepání dveře jsem otevřel, a do pokoje kvapně vkročil, z něhožto libozvučný souzvuk vstříc mi zněl. Vzhled můj pádil po nástroji hudebním a mistru jeho, který nedbaje na vůkolí, s libozvukem se zanášel. I přistoupil jsem blíže, a pohnut, neboť jsem sotva obraz ten pochopit mohl, ježž zrak duši mé představoval.

Byltě to muž postavy prostřední, vyschlý tak, že hlava jeho proti tělu mnohem větší se zdála, v širokém, až ke krku zapnutém šedivém kabátě sedě se trásl, tak že prvním pohlednutím tělesné bolesti jeho byly k poznání, což vpadlé, z hlubokých jam k nebi pozdvížené oko — nad které se čelo a tvářní kost daleko vypínaly, důstatečně dosvědčoval.

Blížící se smrt jevila se zřejmě na svráskovaných spoře takřka smrtelnou kůží potažených vpadlých lícech, na vysedlých dásních, na rtech bolestně sevřených — a na rukou nevládlých, jejichžto kostlivci se podobající prsty s největším namáháním poslední službu duchu dosaváde přemocnému prokazovati se snažily. Široká noční čepice zakrývala větší díl hlavy jeho — vlasy zde onde zpod čepice se jevíci spuště se s kadeří někdy hojných, kryly dílem vznešené čelo jeho, dílem k ramenům visely.

Sotva jsem se zpatovati, sotva cit bolestný, jaký mne, an jsem na muže toho pohlédl, jal, přemoci mohl. — Teprv když na pianu hrající přestal, pak tato polomrtvá postava na papír před sebou ležící cosi poznamenati se snažila, počal jsem bázně na Parče se ptáti — a tu mi bylo ztvřeno, co duch můj předzvídal, — že tento ubohý jest skutečně Parč, onen znamenitý skladatel hudby. —

Poselství své jsem brzy vyřídil, shledav v Parči muže rozšafného, moudrého, dobrotivého a ochotného bez okolků. Od toho dne jsem častěji u něho bývával, a později bylo mi štěstím popřáno, na jeho choru místo tenoristické, jež mne sám ponabídl, zastávati. Tak jsem měl příležitost v Parči seznati muže, který ve své bolestné váhavé nemoci všeobecného obdivení zasluhuje, neboť v největších bolestech, ano i tenkrát ještě, když ani více vstáti nemohl, a k pianu, které mu spolu i psacím stolkem bylo, na jeho žádost, již polomrtvý nositi se dal, nejkrásnější práce nám zhotovil. Právě v takovém stavu sepsal některé kusy chrámovní: kantátu, *Salve regina*, *Animas fidelium* a j., mimo to všecko jednu velikou mši, dle slov jeho koncertně pro svého tenoristu.

Kdykoli jsem k němu přišel, nalezl jsem jej prací za-

*) Text této zpěvohry vyšel r. 1794 tiskem v Praze pod názvem „*Viktor und Heloise, oder: Das Hexengericht, grosses Singspiel in 3 Aufzügen von Hegrad. Aufgeführt im königl. altstädter Nationaltheater von der deutschen Gesellschaft des Franz Spengler.*“ Viz *Dlabačův „Künstler-Lexikon“* str. 426, jenž jen několik rádků o něm napsal.

městnaného, buď své malé zpěvce, na které velmi dbal, učícího. Byloť mu také štěstím popřáno, z dítek svých i učenníků radosti se dočkati. Neboť mimo již podotknuté prvorozené dcery, zdařili se mu jakožto allisté syn jeho Jan*), a dcera Terezie — jenž, podobajíc se otci svému, hned v útlém věku službě boží umění své obětovali. Z učenníků jeho vynikali zpěvem pan Frič a pan Ferdinand Pohl, onen pověstí rozhlášený divadelní pěvec, jakož i mnoho jiných znamenitých osob, jak v zpěvu tak na pianu, ježto zde jmenovitě postaviti, neznaje v tom vůle jejich, se oslychám.

Parč zůstal si stejným v jednání i smýšlení — staral se vždy o dobro své rodiny; zastýskával jen, že mu bolesti těla jeho v práci překážejí. — I pracoval proto neunaveně až do svého skonání, které dosti kvapně přichvátało. Zemřel totiž dne 6. dubna 1822 oželen vůbec.

Pohnutelný byl průvod k hrobu ho provázejících. — Byloť tu hojnost truchlících učenníků i vyučenců jeho viděti, a nejen ti, jenž našeho náboženství jsou, nýbrž i účastníci jiných vyznání k hrobu mistra svého doprovázeli, kdežto jeho vlastní „Salve regina“ a „Animas fidelium“ smutným zavzněly zpěvem. Pokoj popeli jeho!

Sázka o ústřice.

Výjev ze života uměleckého.

Spaa bylo tehdaž nejoblíbenější místo lázeňské. Po čas lázeňské doby platilo toto malé hnízdo za středisko vysokého vzletu, za odpočívadlo diplomatického světa. Se vším právem pojmenoval již císař Josef II. toto lázeňské místo „kavárnou Evropskou;“ neboť zde se sešli známí i neznámí ze všech 64 polouměřů větrní růže.

K vynikajícím zjevům, které tam r. 1805 své stany byly rozbily, náležel princ Jeronym, pán z Talleyrandů, Gérard, Talma, Pigault-Lebrun a Jouy, spisovatel Hermite de la Chaussée d'Antin.

Z ženského světa vynikala tam mezi jinými hlavně vévodkyně z D. a hraběnka Regnauld de Sant-Angely, dvě tyto dámy, které ačkoliv výborně provdané, v šťastných časech starého Řecka si žiti přáli, aby tisíci je brímě manželství setrásti a raději roli Laisy a Aspasia převzítí mohly.

Obě dámy jsouce velmi mladé, velmi krásné, velmi roztomilé, zanechaly své nehezké muže a své krásné upomínky v Paříži, vzaly s sebou své nejkrasší rozmary a své nejmilejší šaty a usnesly se na tom, že si ve Spae žádných rozkoší uklouznouti nedají, aby si krátký svůj pobyt zde co nejvíce možná osladily.

Aby si však vespolečně nepřekážely, ubytovala se vévodkyně v hostinci „Croix d'or“ nedaleko „Promenade de quatre heures;“ hraběnka naproti tomu v hostinci „Diable d'argent“ nedaleko „Promenade de sept heures.“

Jen čas od času navštěvovaly se obě dámy obapolně,

bavily se o starých známých a nových módách, vypravovaly si zprávy z Paříže a anekdoty ze Spay, objímaly se co nejněžněji a vidávaly se v šesti neb osmi dnech opět.

Jednoho jitra, když paní vévodkyně právě svou toalettu dokončila, oznamoval mameluk — neboť tenkrát musela každá dáma vyššího tónu mameluka k posluze míti — příchod paní hraběnky.

„Budte mi vítána,“ pravila vévodkyně k přicházející hraběnce s velkou roztomilostí vstříc jí spěchajíc.

„Ruším-li, kažte mi odejít,“ prosila hraběnka na prahu se zastavíc.

„Půvabná čtveračko, kdy jste mne rušila?“ tázala se vévodkyně, vedouc k pohovce přítelkyni svou. „Kdyby mi každá návštěva tak milá byla jako Vaše, nevím věru, kdo by byl v celé Spae šťastnější, než Vaše oddaná služebnice. Odložte, drahoušku, a vemte místo! Neviděly jsme se již osm, ba ano deset dní, a tu si dovoluji tázati, zdaž jste něco nového zakusila.“

„To nejnovější jest velmi něžné tajemství, kteréž jen Vám svěřiti chci.“

„Tajemství? Vámť je známo, drahoušku, že ani smrt není mlčelivější, než Vaše přítelkyně. Tedy vypravujte...“

„Jsemť zamilována“

„Je to něco nového?“ tázala se vévodkyně s takou jemnou potměšilostí, že tato co nevinná prostota vypadala.

„Ano, v skutku jsem zamilována!“

„Není možná! a do koho pak?“

„Do mladého umělce, jež jsem se před osmi dněmi v herně znáti naučila.“

„Do umělce? Víte-li pak, že to, co mi právě vypravujete, je skutečně něco podivného?“

„A proč?“

„Poněvadž i já jsem zamilována, a sice jako Vy do umělce. Naposledy milujeme, aniž to víme, jednu a tutěž osobu.“

„To by ovšem vadilo.“

„Ba ano, velice vadilo. Umělec, jenž Vás bezpochyby miluje, jest...“

„Malíř.“

„Bohudíky, neboť můj miláček je hudebník! Umělec, jež Vy miluje, jmenuje se...“

„Julius!“

„Podivná to náhoda! můj ctitel jmenuje se César. Julius Cesar byl, jak Vám známo, mužem všech žen a současně ženou všech mužů a proto dosti ješitný, když o sobě pravil: „Přišel jsem, viděl jsem, a — zvítězil jsem.“ Víte též rodinné jméno Svého Julia?“

„Jmenuje se zkrátka Dambreville.“

„Můj se nazývá Méricourt. My tedy nemilujeme — díky božské prozřetelnosti! — jedonoho a téhož a můžeme si obapelně důvěřovati. Jak jste již ve své lásce pokročila?“

„Včera mi věnoval báseň!“

„Báseň? Ach, opět něco velmi podivného?“

„Aj, proč pak?“

„Poněvadž jsem i já od svého Césara báseň obdržela.“

„Máte tu báseň při sobě?“

*) Zemřel, jsa v službě při magistrátu, osmý den po smrti otce svého.

„Zde jest,“ pravila hraběnka, vytáhnuoc růžový lístek ze sněhobilých ňader svých. „Kde máte Svůj?“

„Na tomž místě,“ odvětila vévodkyně, berouc ze zá-
ňadří růžový lístek. „Račte být tak laskava a čtete jej, pak
i já budu povolna, Vám svůj přečísti.“

Můj Julius se krátce vyjádřil; jeho báseň nemá bohu-
žel více než čtyry verše.“

„Na mou věru, to je přepodivné.“

„Již zase? proč?“

„Poněvadž báseň mého Césara neobsahuje více veršů
než čtyry.“

„Nuž čtete verš za veršem!“

„Začněte,“ prosila vévodkyně.

A obě dámy rozvinou své listky. Hraběnka počne:

„*Hvězdo hvězd! patř na mé tísně!*“

„Hvězdo hvězd! patř na mé tísně;“ opakovala vé-
vodkyně.

Jak? U Vás to také tak stojí?“

„Právě tak! A druhý verš?“

„*Probud' se přec, slunce mé!*“

„Probud' se přec, slunce mé!“ opětovalo vévodské echo

„Vy žertujete, vévodkyně!“

„Mám dále číst?“

„Učiňte tak!“

„*Slyš mé loutny vřelé písně.*“

„*Slyš ty písně, vždyť jsou Tvé!*“ „Nebesa!“ padla
jí hraběnka do řeči; „to je jedna a tatáž báseň!“

„My jsme obě oklamány,“ zvolala vévodkyně.

„Ale kdo je z obou větší šibal? Odepsal můj Julius
tyto bídné verše od Vašeho tak zvaného Césara aneb odepsa
je Váš César od mého tak zvaného Julia?“

„Ó! tuším ještě něco horšího!“

„Prosím, co tušíte paní vévodkyně?“

„Že Váš Julius a můj César jsou jedna a tatáž
osoba pod dvěma rozličnými jmeny.“

„Tento protichůdce měl by nás tedy za blázna?“

„Dost možná, paní hraběnko.“

„Ten nevěrník, ten ošemetník!“

„Pan César Méricourt!“ oznamoval v tomtéž okamženu
vstupující mameluk.

„Počkej, Césare, ty nám oboum přicházíš vhod. Pospěšte
rychle do vedlejšího pokoje. Oba jsou jen záclonou roz-
děleny. Od tamtuď jej můžete viděti. Je-li Váš Julius a
můj César jedna a tatáž osoba, pak račte kejchnouti a zů-
staňte tak dlouho ve svém úkrytu, dokud nezazvoním. Pak
vyjděte tam oněma dveřma a vstupte těmito sem.“

Hraběnka vklouzla rychle do vedlejší komnaty. Hned
na to vstoupí César Méricourt. Tu slyšet jest kejchnutí. Vé-
vodkyně jest nyní své věci jista.

„Dobré jitro, milý pane Méricourte!“

„Mám tu čest pozdraviti krásku všech krás.“

„Lichotníku!“ zašeptala vévodkyně s libým úsměvem.

„Jak se máte? Co děláte? Včera jsem Vás nikde neviděla.
Kde pak jsme byli?“

„Na venkově.“

„A s kým?“

„S panem Talleyrandem.“

„Znáte pána z Talleyrandů?“

„Velmi dobře.“

„Ó tu pak znáte zajisté pana Julia Dambrevilla.“

„Julia Dambrevilla?“ opakuje César, patrně jsa v roz-
pacích.

„Ano, pana Julia Dambrevilla! Čili ho snad neznáte?“

„Nikoliv madame, já ho neznám!“

„Ale budete tuším znáti dámu, kteréž se od nějakého
času tak nápadně a naruživě dvoří. Bydlí v hostinci „Diable
d'argent“ a jest to hraběnka Regnault de Saint Angely.“

„Saint Angely?“ opětuje tázaný s rostoucím nepokojem.

„Ptám se Vás, pane, zdaž tu dámu znáte?“

„Nikoliv, madame. Bobužel nemám to potěšení.“

„Nuže, máte se ji hned naučit znáti.“

Vévodkyně zazvoní. A brzy na to oznamuje mameluk:

„Paní hraběnka Regnault de Saint Angely!“

„Kýho đasa! nyní je má sázka ztracena!“ praví k sobě
prozrazený Julius César.

Obě dámy obejmou se tak nepodjatě, jako by se nic
nebylo přihodilo. Pak táže se vévodkyně:

„Drahá přítelkyně, znáte tohoto pána?“

„Naučila jsem se pana Julia Dambrevilla bude tomu as
osm dní znáti.“

„Dambreville? Vy se mýlíte, hraběnko. Tento pán
jmenuje se Méricourt.“

„Kdo z nás obou má pravdu?“ táže se vévodkyně roz-
pačitého Julia Césara.

„Jsemť ovšem Méricourt; podobám se ale tak nápadně
panu Dambrevillovi, že jsem již často za něho jmín byl.“

„Pane, chcete mne oslepiti?“ ptá se hraběnka. „Když
nejste Dambreville, jak přicházíte k prstenu, kterýž jsem
Vám včera darovala.“

„Ošemetníku, vy jste prozrazen!“ volá vévodkyně.

„Jeho Excellenci, pan z Talleyrandů!“ oznamuje v tom-
též okamženu vstupující mameluk.

„Ten ještě zde scházel!“ mumlá dvojjmenovec.

„Dobré jitro, milé dámy,“ praví chytrý diplomat a vy-
pukne při pohledu na Julia Césara v homérický smích.

„Proč se smějete?“ ptaly se obě dámy.

„Proč se směju? se tážete. Proto, milé dámy, poně-
vadž jsem sázku o 500 ústříc vyhrál.“

„A na kom?“ tázaly se zvědavě.

„Na tomto roztomilém pánu!“

„Vy jej znáte?“

„Ó, velmi dobře.“

„Kdo jest tedy ten roztomilý pán?“

„Divím se tomu velice, že jste jej hned nepoznaly. Je
to pan François Joseph Talma.“

„Pan Talma?“ opětovaly obě na polo oklamané dámy.

„K službám, Vašnosti,“ oznamoval Talma, sejmuv vlá-
senku, pomoci níž nebylo jej lze poznati.

„Jsemť trestuhodný Talma a prosím milionkrát za od-“

puštění, že jsem se osmělil, každé z Vašnosti pod jiným jménem se představití.

„Ale proč jste to učinil?“

„Poněvadž jsem s panem Talleyrandem sázku učinil, že by se mi to snad též pod zcela neznámým jménem podařilo . . .“

„Dojem na Vaše cituplné srdce udělali,“ doplnil kulhavý šotek s úsměchem. „Není-li pravda, že se mu to nepodařilo?“

„Tehdáž se mýlíte, pane z Talleyrandů,“ přiznaly se obě damy.

„Nuže, tedy mi dovolte, aby ústřice zaplatil. Zýtra Vás drahé damy očekávám k snídani ve Valencay.“

„Bude nás Talma doprovázeti?“ tázaly se dámy.

„Když mu odpustíte!“

„Juliu Césarovi s radostí odpouštíme!“

„Nuže, tedy zýtra! Na shledanou!“

Feuilleton.

Divadlo.

V běhu posledního času dávalo se v král. zemsk. proz. divadle: Ve čtvrtek dne 12. března: „Němá z Portiči,“ veliká zpěvohra v 5 jednáních dle francouzského přeložena od J. Chmelenského, hudba od Aubera. — V sobotu dne 14. března: „Fata Morgana,“ čili 5000 let světových dějin až po naši dobu.“ Před tím ponejprv: „Čeled,“ veselohra v 1 jednání od Benedixe, přeložil B. Novotný. — V neděli dne 15. března ponejprv: „Lazebník Sevillský,“ komická zpěvohra ve 2 jednáních, přeložena od Macháčka, hudba od Rossiniho. — V úterý dne 17. března „Hrabě z Letoriérů,“ aneb: „Jak se přízeň získá,“ veselohra ve 3 jednáních z francouzského Bayard-a, přeložena od J. Lomnického. — Ve středu dne 18. března: „Fata Morgana.“ Před tím: „Svéhlavost,“ veselohra v 1 jednání od Benedixe. — Ve čtvrtek dne 19. března „Lazebník Sevillský“ od Rossiniho.

Dopisy z Čech a Moravy.

Z Hlinska. (Zpěv. spolek.) Již od dávna neozval se v těchto listech hlas z našeho města, čekali jsme bez ustání, až nám dopráno bude o spolku našem zpěváckém pozitivních zpráv. Náš „Svantovít“ již před osmi měsíci založen, dosud nemohl se proměnit v spolek skutečný, dosud nemohl vybřednout ze stejně nebezpečného i neprospěšného provisoria. Stanovy spolku dvakrát již vráceny a vždy nové změny navrhovány. Tak posledně, že spolku dovoleno není přijímat členy cizé, že činnost jeho má výlučně platiti Hlinsku, veškeré produkce že smějí jen k dobročinným účelům dávány býti, jinak že by se musela platit výdělková daň? atd. atd. Že provisorium toto jest velmi příznivo nepřiznivcům spolku ku provádění jejich na mnoze sobeckých a temných plánů, jsme až příliš museli seznati, a skutečně jenom morální pevnost většiny členů a statečnosti ctěného p. starosty přičísti dlužno, že město naše neotevřelo řadu měst, v nichž spolek zpěvácký zanikl, že se nezdařily jinak dobře strojené útoky jistých výstředních polobohů. „Svantovít“ vystoupil vítězně ze všech bouří, bojem otužen vzdoruje všem nájezdům a bohdá že svorností členů se podaří dosáhnouti ušlechtilého cíle snah spolkových. Malomocná ješt zásadná nenávisť k snahám ušlechtilým, nechybí-li jim slechetná vytrvalost, jež budí pravé poznání cíle dosaženého a skutečný zánet pro věc. Přejeme si jen, aby stanovy nově opravené brzkého došly stvrzení, a doufáme, opírajíce se o horlivost obecnstva našeho u podporování zájmův podobných, že skvělý zdar bude provázet „Svantovíta“ na jeho pouti k ozdobě obce, k oslavě vlasti! — I my jsme důstojně slavnost Cyrillo-Methodějskou slavili. V chrámu našem zasvěcena nově založená kaple Cyrillo-Methodějská

slavným obřadem. Byl to velmi zajímavý moment, kdy velebný kněz ohnivými slovy shromážděným tisícům líčil zásluhy věrozvěstů slovanských a když mohutné tóny posvátné chorální mše Zvonářovy rozvlňovaly přeplněnou svatyni, když velebná píseň svato-Vojtěšská obnovila v srdcích posvátné upomínky na starověk naší církve i slávy: tu každý cítil hlubokou velevýznamnost i památnost dne slavnostního, cítil se býti povznesen pocitem, že jest syn národa, jehož otcové již před tisíci lety veliké slovo vedli v dějinách světa, byvše osvíceni vírou, jejíž zásadou jest láska a bratrská svornost. „Svantovít“ důstojně dostal své úloze. Provedení skladeb veškerých svědčilo o dobrém nastudování i dobrém cvičení, začez hlavně p. řediteli Veselskému a p. Sekerovi díky vzdány býti musí.

✱ Z Jáchymova. (Pěvecká a hudební beseda. — Zastaveničko). Konečně tedy usnesli se p. údové našeho zpěv. spolku uspořádati besedu, kterouž také 8. t. m. vedením p. E. Rauschera, nynějšího svého sbormistra odbývali. Kdo zná poměry, v jakých se spolek náš až po dnes nacházel, snadno nahlídne, že jen proto nás na své první veřejní vystoupení tak dlouho čekati nechal, poněvadž dříve chtěl protivníky své poněkud upokojeny viděti. Tito ale rozprávěli si, že veřejnou produkci uspořádati si ani netroufá, obává se, aby místo potlesku neutřil piskotu. Že ale i tehdáž se velice mýlili, dokáží Vám krátkým přehledem celé produkce a výsledkem jejím, jenž Vás o opaku toho přesvědčí. — V krásně ozdobeném a obecnstvem téměř přeplněném sále „u Weislů“ započala produkce u večer po půl osmé; heslo spolku našeho, jehož vznešená hudba, vzlášť ale významná slova, oboje od zdejšího c. k. okresního p. F. Leidl-a, nás bluboce dojalo. Po něm uslyšeli jsme více kusů dílem smyčcovým orchestrem provedených, dílem od p. spoluondů přednesených, jenž všeobecné došly pochvaly. „Festgesang an die Künstler,“ sbor s průvodem plechových nástrojů od Mendelssohna Bartholdyho, vzbudil u obecnstva všeobecnou sympatii. „Choravý Petr“ od Kurtze, „Jemnocitný Jindřich“ od Schöffra a instrumentální quodlibet od Humma dobyly si zvláštěního potlesku. Neméně jako Kalivodova píseň vlastenecká, tak i „Pošta“ od Santnera, při níž sólo pro troubu velmi zdařile přednesl p. K . . . n, upoutalo na se pozornost celého posluchačstva. Dva koncertní kusy pro housle, ježto namrutinovaní hráčové p. E. Rauscher a p. Fritsch nevšední zběhlostí a čistotou tónů přednesli, byly příčinou, že oběma na zdraví pito téměř od veškerých přítomných přízniců jejich. Ne ale jen pouze svých přátel, nýbrž i přívrženců Lorencových, úhlavních to nepřátel jeho, (jichžto většina buď ze zvědavosti, buď z jiných obledů produkci navštívila,) těšiti se bylo zpěv. spolku našemu lichotivou spokojeností, což zajisté známkou, že smýšlení své o spolku již měniti počínají. Práli bychom si ale, aby na to také zcela došlo; neb jen tenkrát, když sobě ruce ku smíření podají a obapolně silami svými si napomoc-

nými budou, jen tenkrát nadíti se jest skvělého výsledku všeho podnikání, jen tenkrát darmo jim nebudem volati vstříc: „Zdař Bůh!“ — Z veřejných listů lze se dovědět, že p. Adolf Patera, říšský chemik ve zdější tavírně a ředitel našeho zpěv. spolku, bez taxy obdržel titul horního rady a v brzku do Vídně ku c. k. říšskému geologickému ústavu hodlá se odebrati. Místo blahoželání k novému tomuto povýšení zazpívali mu naši p. pěvcové u večer dne 28. února zastaveničko sestávající ze čtyř písní. Mnohokrát „sláva“ mu provolavším vzdal p. Patera srdečné díky. R. L.

(U) Z Milevska. (Beseda. — Spolek zpěv.) Přísná spravedlnost! — dnes moje heslo; ano spravedlivě chci posuzovati besedu, která se dne 8. března na oslavu tisícileté památky apoštolů slovanských Cyrilla a Methoděje ve prospěch pohořelých v Borotíně dávala. Nejprve překvapil nás proslov, který důst. P. Říha mistrně složil a v němž zpuštění a nestěští Borotína trefně vylíčil; sl. M. Kypťova, dívka jarního rozkvětu, přednášela proslov cituplně a pohnutlivě, krásné osvědčíc vlohy deklamací. Dále přednášeny byly: „Kapitola o mužském srdci“ od Adamce, od sl. Fialovy, která sobě statně vždy počíná; „Jakého bych ráda“ od Tyla, od sl. Koudelkovy; „Jakého bych nerada“ od Rubeše, od sl. B. Vegrovy, „Poslání dcerám Českým“ od Crhy (z „Lady“) od sl. Butovy“ a „Děva Česká“ od Kolandry (z „Lady“), od sl. Kypťovy. Druhé oddělení započalo proslovem k besedám Cyrillo-Methodějským od Jahna předneseným od p. Joujy. Velmi čile sobě počínali pp.: Nikolini „Nárek školákův“ od Gallata a Unger „Švingulace“ od Burgersteina. Deklamace se potkaly veskrz s hojným potleskem sl. Kl. Vegrova zapěla nám „Oumysl české děvy“ od Fr. Pivody a „Růže a děvče“ od Fr. Karasa. Pan Nikolini vyznamenal se co výborný houslista, přednesl nám několik kusů z „Cikánky“ a „Markéty.“ I pan Rynda přednášel variace na piano od K. Černého velmi plyně. Sl. Kypťova zapěla píseň „Opuštěný“ od Fr. Kavana k podivu obecenstva. Hudba šla skutečně dobře, neb sotva že se ku konci schylovala, strhl se náramný potlesk. P. Aug. Miškovský, dr. Veger a pan L. Unger byli pořadatelé besedy, kterouž si v skutku nemalé zásluhy vydobyli. Zábava byla nenucená a srdečná. — I u nás tedy vstupuje zpěvácký spolek do života, zadal stanovy své k schválení vys. úřadu a zmáhá se vůči hledě. Doufáme, že vytrvalou horlivostí a pilností údů a učitelů zpěvu zajisté na velký povznese se stupeň, čímž i hudba kostelní vykvete, Dosti značné hudební síly jsou u nás, velká díla se provozují v našem velebném chrámu, přičiněním spolku však budeme ještě více očekávati.

Kronika zpěváckých spolků.

* * V Strakoniciích uspořádá v neděli dne 22. března tamnější zpěvácký spolek „Zvon“ pěveckou zábavu. Čistý výnos určen jest ku prospěchu pohořelých v Borotíně.

* * Zpěvácký spolek „Lumír“ v král. hornickém městě Příbrami uspořádá dne 22. března druhý koncert v sále městské střelnice. Program: 1. Overtura k „Vilému Tellu“ od Rossiniho. 2. „Zpěv český. 3. „I šepce kvítí,“ píseň od Ed. Nápravníka. 4. Deklamace. 5. První koncert pro housle od Beriota. 6. „Cikáni,“ sbor od Fr. Vogla. 7. Kvartett od L. van Beethoven. 8. Valčík, sólo od Gumberta. 9. Transskripce písně „die Forelle“ od S. Hellera pro piano. 10. Deklamace. 11. „Blanické vojsko“ od E. Tittla.

* * Zpěvácký spolek „Slavjan“ v Král. Hradci účinkoval na den sv. Cyrilla a Methoděje v katedrále u sv. Ducha při mši slavnostní.

* * V Labské Týnici se zřídil zpěvácký spolek, jenž co nevidět své stanovy k vys. místodržitelství ku schválení zašle. Nemalé zásluhy o spolek vydobyl si zvláště nejstarší p. učitel a p. Perner.

* * Mladoboleslavský zpěv. spolek měl dne 12. t. m. opět schůzi. Předsevzata v ní volba nového výboru. Zvoleni jsou: za ředitele p. Jos. Bergmann, chvalně známý skladatel a majitel hudebního ústavu, za jednatele p. Blažej, do výboru pp. Cicvárek, Hodek, Luňák a Zwikl.

Ochotnická divadla.

V král. hornickém městě Hoře Kutné provozovalo se v neděli dne 15. března 1863: „Skrocení zlé ženy,“ veselohra ve 4 jednáních od Shakespeara. Přeložena a pro české divadlo vzdělána od Jiřího J. Kolára. Čistý výnos určen k rozmnožení rezervního fondu místní záložny. — V Železnici (blíž Jičina) dávali ochotníci dne 15. t. m. frašku „Statek Lhota“ ve prospěch školní knihovny. — V Čáslavi provozovalo se na ochotnickém divadle v neděli 15. března ve prospěch školního stavebního fondu „Petr a Pavel,“ veselohra ve 3 jednáních od Castellioho, přeložil J. V. Lomnický. — V Kosteletci nad Labem hráli ochotníci dne 15. března: „Starý manžel,“ veselohra ve čtyřech jednáních od Jos. Kořeňovského, již přeložil Jaroslav Pospíšil. — Na ochotnickém divadle v Rychnově hrálo se dne 15. března ve prospěch nadace gymnasiální: „Pražský flamendr,“ obraz ze života měšťanského ve 4 jednáních od J. K. Tyla. — Ochotníci v Polné dávali dne 9. března na den slavnosti slovanských apoštolů Cyrilla a Methoděje „Diblík,“ obraz venkovského života od J. Friče, při které příležitosti se v titulní úloze paní Sequencová vyznamenala. V neděli dne 15. března se provozovala „Uhlířka.“ — Dne 22. t. m. dávají divadelní ochotníci v Mladé Boleslavi „Dobrý tón,“ veselohra ve 4 jednáních dle Töpfera od Procházky.

Z Prahy.

— První dva koncerty konservatoria. Koncerty konservatoria patří, jak známo, k nejzajímavějším hudebním produkcím, ježto obecenstvo Pražské každoročně slyšívá. V neděli dne 8. března odbýval se první koncert konservatoria a podal nám některých pěkných novinek. Nejprve slyšeli jsme novou symfonii do Es od K. Šebora, absolvovaného žáka konservatoria. Známeť Šeborův talent již z jedné ouvertury, kterouž byl ještě jako chovanec téhož ústavu složil, a musíme se upřímně vyznati, že od té doby znamenitě v kompozici a samostatnosti pokročil. První a poslední sada této skladby, která o obratné instrumentaci a promyšleném zosnování svědčí, zdá se nám býti nejzdařilejší a doufáme, že p. Šebor při pilných studiích v brzku svými instrumentálními skladbami vynikne. Druhá novinka byla pro obecenstvo ouvertura Taubertova k „Tisíc a jedna noc,“ kteráž v sobě sice několik frappantních instrumentálních efektů chová; avšak žádnou z krásných báchorek na mysl nám neuvádí. Jinošský orchestr přednesl symfonii vedením p. Šebora, jenž částou pochvalou odměněn byl a ouverturu Taubertovu řízením p. B. Kittla, jenž ku konci hlučně vyvolán jest. Zajímavé číslo koncertu byl žalm od Marcella pro ženské hlasy, v němž se žákyň konservatoria účastnily. V sólech vynikaly nejvíce nadaná sopranistka sl. Zavrťalova, jejížto zvučný a zvonkovitý hlas, jakož i přiměřený přednes každého překvapil. Chvalně provedla své sólo sl. Horynova. Mimo to přednášeli dva chovanci Frant. Hoznourek a Jan Eichler, záci to výtečného p. prof. Janatky, koncert pro dvě lesnice od Lud. Saara a vyznačili se nejen krásným okrouhlým tónem; nýbrž i nevšední technikou, sběhlostí a dobrým přednesem. V adagiu a rondu z 5. houslového koncertu od Molique rozvinul Florian Stelzig všechny dobré vlastnosti výborné Mildnerovy školy a můžeme směle tvrditi, že při horlivém pokračování statným virtuosem se stane. Všichni solisté byli pochvalou odměněni. Návštěva byla za pří-

činou, že se tu samou hodinu koncert na Žofíně odbyval, trochu slabá; za to však došel druhý koncert, jenž se v neděli dne 15. března v sále konviktském odbyval, četné návštěvy. Z instrumentálních kusů předvedena byla rozkošná synfonie (E-moll) od slovutného V. Jindr. Veita, skladatele to několika zajímavých českých sborů. O synfonii této, v nížto líbezný, poetický obraz venkovského bezstrastného života spatřujem, zmínili jsme se u příležitosti, když poprvé řízením Fr. Skroupa provedena byla, a pročez netřeba nám na její krásné stránky poukázati; řekneme toliko, že řízením p. ředitele Kittla správně od orchestru mladistvého podána jest. Synfonie tato došla ze strany vybraného obecnstva velké pochvaly, neboť po každé sadě nastalo hlučné tleskání. Koncertní ouvertura od Judasohna je sice dobře zosnovaná práce, avšak bez značného obsahu. Je to „Mnoho křiku pro nic za nic.“ Ze sólistů slyšeli jsme Fr. Kratochvíla, žáka chvalně známého p. prof. J. Hraběte, jenž divertimento pro kontrabass od svého učitele přednášel. Častěji zmínili jsme se již o důkladné metodě p. prof. Hraběte a opět musíme konstatovati, že metoda jeho u vyučování kontrabassu ve Fr. Kratochvílovi triumfy slavila. Žák tento nadaný osvědčil podivuhodnou zručnost a jistotu na tomto nástroji, jenž jest pravým velikánem mezi instrumenty. A tento velikán veden jsa obratným smyčcem, dělal vazolomné skoky s takovou rychlostí, že se mu obecnstvo nemálo divilo. Ano, aby dovršil míru svého umění, postavil se i na hlavu, flétnovým tónem zavýsknuv. Chvalné zmínky zasluhuje p. Fr. Bayer, jenž koncertino od Voigta velmi pěkně na hoboj přednesl a co důstojný žák p. prof. Bauera se osvědčil. Palma této duševní zábavy náleží však bez odporu bohatě nadané operní žákyni sl. Mat. Zavrtařové; zpívalať arii z opery „Guttenberg“ od Fühse, někdejšího žáka Pražského konservatoria, a vyznamenala se svým cituplným jakož i dramatickým přednesem tak, že několikrát volána byla. Sl. Zavrtařová má krásný, zvučný a silný sopranový hlas, již nyní pěknou školu a sličnou, pro divadlo velmi zajímavou postavu. Slibujeme této velenadané zpěvkyni příznivou budoucnost. Bylo by žádoucí, aby ředitelství českého divadla sl. Zavrtařovu české operě získalo.

— Druhá kvartettní zábava, která se dne 12. března v sále konviktském odbyvala, počala novinkou, totiž kvartettem C-dur od Selmara Boggio, někdejšího žáka Pražského konservatoria a nyní redaktora všeobecných hudebních novin v Lipsku. Skladba Boggova je práce, v nížto pouze chladný rozum, nikoliv však fantasie vládne; o nějaké originálnosti a šťastném nálezu zajímavých myšlének nemůže zde řeči býti. Nejlepší část jest scherzo, které však na začátek Schulhoffova kvapíku upomíná. Místo Brahmsova tria slyšeli jsme Schumannovo trio čís. 2 v F-dur (opus 80). Dílo toto, kteréž ještě ze šťastné doby Schumannovy pochází, je velmi interessantní a duchaplné, průzračné a plno svěžesti. Závěrek učiněn byl velikolepým kvartettem do F-dur (op. 59) od L. Beethovena, kteréž co do geniálnosti, hloubky citu a vysokého vzletu sotva sobě rovného nalezne a nejvýbornější instrumentální síly k dokonalému vyvedení požaduje. Provedení všech skladeb bylo přiměřené a pp. prof. Mildner, Brückner, Weber a Wagner byli pochvalou odměněni. V tom účinkoval též p. Bed. Smetana a osvědčil se i v tomto oboru co statný virtuos.

— Sl. Blažkova. Naskytla se nám již několikrát příležitost o nadané naší krajance sl. Věkoslavě Blažkové se pochvalně zmíniti a činíme to i nyní tím ochotněji, neboť se stala slečna nejen miláčkem Novostřelického obecnstva, nýbrž i kritika zahraniční se o ní skvěle vyslovila. Tak čteme v „Münchner Theater Journalu“ následující úvahu: „Včerejším opakovaním „Othela“ od Rossiniho naskytla se nám příležitost, bychom se opět přesvědčili o vynikajícím nadání sl. Blažkové co dramatické zpěvačky, o němž jsme se již několikrát vyslo-

vili. Její Desdemoka vyznačuje se uměleckou dokonalostí, že by se zpěvačka tato dovedností jak v hudebním, tak deklamatorním ohledu s umělkyněmi na prvních divadlech s prospěchem měřiti mohla. Byla-li sl. Blažkova již při prvním provedení této opery vícekrát a bouřlivě volána, tím u větší míře stalo se to včera, při čemž se jí též vzácného vyznamenání dostalo, že od nejvyššího dvora osobně blahosklonným uznáním a hojnou pochvalou poctěna byla.

— Slečna Marie Hřimalova účinkovala v pátek dne 13. března na jevišti Olomúckém v koncertě a osvědčila i v tomto druhu zpěvu nevšední nadání. Mimo jiné zpívala sl. Hřimalova českou píseň, což v Olomúci je zjevem neobyčejným. „Velikou pro Olomúc novinkou,“ píše „Moravan,“ „bylo po drahném čase to, že nám zvuky slovanské v chrámu Thalie zavzněly a obecnstvo, byťby velkou částí německé, s jakousi obzvláštní náklonností zpěvačku vesměs přijalo, naslouchajíc české písni „Vltavo ty modrooká,“ již pro neobyčejnost věci samé s lichotivou pozorností a odměňujíc zdařilé její provedení rovně hlučným a bezkonečným potleskem, jako německé arie z opery „Figarova svatba.“

— Výtečná naše virtuoska na piano sl. Voj. Zadrožilková koncertuje nyní s nejskvělejším úspěchem v Kievě v Rusi. Dne 28. ledna uspořádala v šlechtickém klubu první svůj koncert, dne 21. února třetí koncert a zbudila svou duchaplnou hrou velkou sensaci. Sl. Zadrožilková přednášela skladby od Šel. Bacha, K. M. Webra, Händla, Chopina, Mozarta, Schumanna, Alex. Dreyschoka, Štěp. Hellera, F. Liszta, jakož i dvě sonaty pro piano a housle (op. 24 a 47) od L. Beethovena, v nichžto houslista Taborovský účinkoval. Naše krajanka uspořádá v Kievě ještě čtvrtý koncert, načež se bezpochyby do Petrohradu odebere.

— Slečna Rosa d'Or koncertuje nyní s nejskvělejším výsledkem na hranicích Polských. Dne 9. března uspořádala koncert v Gleiwitzu a dne 10. března v Benthenu. V obou koncertech přednášela fantasijní kaprici od Vieuxtempse, adagio a rondo z A-moll koncertu od Moliqve-a a „karneval Benátský“ od Ernsta a zbudila ohnivým přednesem dotčených piecí velkou sensaci. Před třemi měsíci koncertoval v této krajině též M. Hauser, avšak bez značného materiálního prospěchu. Jak se nám píše, navrátí se naše krajanka Rosa d'Or v dubnu do svého rodiště Prahy.

— Slovutná krajanka naše sl. Augusta Stögerova zpívá nyní pohostinsku v Norymberku, kdež co Valentina, Recha, Azuzena velké triumfy slaví. Německé časopisy nemohou dosti vynachváliti její výtečnou dramatickou hru, znamenitou školu a citu a duchaplný přednes.

— Pan J. L. Zvonař, ředitel Žofínské akademie, obdržel k svým jmeninám od žákyň svých krásnou ebenovou taktovku se stříbrným držátkem.

— Náš rodák p. Jan Ticháček, kapelník v ruském vojšti, prodléval tyto dny v Praze. Jeho zásluhy o zvelebení hudby v Rusi byly odměněny tím, že obdržel krásnou stříbrnou taktovku v ceně 150 rublů.

— Známý deklamator p. Přerhóf uspořádal dne 11. a 18. března své deklamatorní a hudební zábavy, které však pro špatné povětrí méně navštívěny byly, než jiné roky. Upozorňuje obecnstvo naše na tyto besedy.

— Alex. Dreyschock dával dne 12. března svůj koncert v Petrohradě a roznítil svou mistrovskou hrou tamnější obecnstvo.

— Náš rodák pan Slavík, před nedávnem člen opery Temešvárské, je nyní u opery v Brně engažován.

— Hudba kostelní. Dne 25. t. m. na den panny Marie provozuje se vokální mše pro mužský, graduale a offertorium pro smíšený sbor od Prašky u sv. Jakuba.